

Energistyrelsen
Energiforsyningsområdet
Att.: Frederikke Lett
Amaliegade 44
1256 København K

4. januar 2006
kmn/mh/ig

Høring vedrørende udkast til Forslag til Lov om ændring af el-, naturgas- og varme-forsyningslovene m.v. (Energispareaftalen, havvindmølleudbud, biomassepålæg, m.v.)

Energistyrelsen har pr. e-mail af 7. december 2005 anmodet Dansk Fjernvarme om eventuelle bemærkninger til det ovenfor nævnte udkast til lovforslag.

Det fremgår af høringsbrevet, at lovforslaget bl.a. indeholder de nødvendige ændringer i forsyningslovene og lov om planlægning til gennemførelse af den politiske aftale af 10. juni 2005 om den fremtidige energispareindsats og de nødvendige ændringer til gennemførelse af de aftalte koncessionsvilkår for udbuddet af havvindmøller ved Horns Rev.

Herudover indeholder lovforslaget en række øvrige ændringer til el-, naturgas- og varme-forsyningslovene m.v.

Med hensyn til den fremtidige energispareindsats understreges, at der aktuelt pågår for-handlinger mellem Dansk Fjernvarme og Energistyrelsen ligesom, der er dialog mellem Dansk Fjernvarmes formand og transport- og energiministeren om indholdet af en eventuel aftale mellem Dansk Fjernvarme og ministeren. Da det på nuværende tidspunkt er uklart, hvad disse forhandlinger og drøftelser ender med, afgives alle kommentarer i relation til den fremtidige energispareindsats med forbehold, idet Dansk Fjernvarme har fået afslag på en udsættelse af høringsfristen.

Dansk Fjernvarme har i øvrigt følgende kommentarer:

§ 1 - Elforsyningsloven

Ad nr. 6 (§ 8, stk. 8)

Dansk Fjernvarme har med tilfredshed noteret sig, at det i bemærkningerne til nr. 6 (§ 8, stk. 8), der præciserer de kollektive elforsyningsvirksomheders opgaver i forbindelse med beta-lingen af de offentlige forpligtelser (PSO), anføres, at den systemansvarlige virksomhed fremover udbetaler pristillæg til miljøvenlig elproduktion direkte til modtagerne. Det er en administrativ lettelse, som Dansk Fjernvarme tidligere har argumenteret for.

Ad nr. 7 (§ 9 a)

Vi kan konstatere, at der ikke er fuld overensstemmelse mellem teksten i § 9 a og den netop vedtagne L 81 (lov nr. 1417 af 21. december 2005).

§ 3 – Varmeforsyningsloven

Dansk Fjernvarme vil benytte lejligheden til at henlede opmærksomheden på – nu hvor varmemeforsyningsloven alligevel revideres – at lovens § 1, bør udvides således, at bestemmelsen, udover "...energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand..." fremover også omfatter "varme til køleformål".

Baggrunden er, at der på mange danske fjernvarmeværker tales meget om mulighederne for at gå ind i et nyt marked, hvor der ud over fjernvarmeværkernes primære markedsområde – at levere varme til forbrugerne – også kan leveres fjernkøling, eller energi til køleformål. Fjernkøling er således et stærkt voksende forretningsområde for fjernvarmeværker i mange andre lande i Europa, bl.a. Sverige og Finland. Kollektive fjernkølingssystemer, frem for individuelle anlæg, giver ligesom ved kollektive varmesystemer en række samfundsmæssige gevinster i relation til miljø og energieffektivitet.

Grundlæggende kan fjernkøling ske på to måder. For det første ved et mersalg af varme, hvor slutbrugeren selv har et anlæg, som kan udnytte energien til køling. (Typisk er dette relevant i områder med store mængder overskudsvarme fra f.eks. affaldsforbrænding eller industriproduktion i sommerperioder, hvor kølebehovet er størst). For det andet ved produktion af koldt vand, typisk på 4–7 grader C, som distribueres i et særskilt ledningsnet.

Efter Dansk Fjernvarmes opfattelse bør varmemeforsyningslovens formålsparagraf derfor udvides således, at også værkernes salg af varme til en slutbruger, som selv har et anlæg, som kan udnytte energien til køling, er omfattet af loven. Derudover er der efter Dansk Fjernvarmes opfattelse behov for, at myndighederne tager stilling til, hvorvidt et værks produktion af koldt vand, typisk på 4–7 grader C, som distribueres rundt i et ledningsnet til forbrugere, der har et kølebehov, er omfattet af den gældende lovgivning, herunder helt generelt en udmelding om, hvordan myndighederne stiller sig hertil.

Dansk Fjernvarme opfordrer Energistyrelsen til at tage spørgsmålet om fjernkøling op til nærmere overvejelse i forbindelse med denne revision af varmemeforsyningsloven. Det kan i den forbindelse nævnes, at Dansk Fjernvarme i løbet af januar måned har aftalt et par orienteringsmøder med nogle energipolitiske ordførere, hvor Dansk Fjernvarme generelt vil orientere nærmere om mulighederne for fjernkøling i Danmark.

Ad nr. 1 (§ 14, stk. 3)

Med den foreslåede ændring får ministeren hjemmel til at fastsætte nærmere regler for begrænsninger i kommunalbestyrelsens adgang til efter lovens § 14, stk. 1, at bestemme at nærmere angivne opvarmningsformer ikke må etableres i eksisterende eller ny bebyggelse. Ministeren kan således begrænse kommunalbestyrelsens adgang til, af egen drift, at nedlægge forbud mod elvarme (som bygningens primære varmekilde) for lavenergihuse, der omfattes af afsnit 5.3 i Tillæg 9 til Bygningsreglementet for småhuse, som trådte i kraft den 1. januar 2006, og de fremtidige bygningsreglementer, som forudsættes at indeholde tilsvarende eller strammere krav til lavenergihuse.

Som Dansk Fjernvarme også anførte i kommentarerne til handlingsplanen sidste år (Dansk Fjernvarmes hørings svar af 14. januar 2005), er det Dansk Fjernvarmes opfattelse, at selvom fjernvarme er et godt produkt og som sådant skal sælges til flest mulige, så bør der de steder, hvor det ikke er samfundsmæssigt fordelagtigt at etablere fjernvarme, vælges en anden opvarmningsform.

Et eksempel herpå vil netop være de boliger, der opføres som lavenergihuse efter bygningsreglementets regler som nævnt ovenfor. Her kan der være visse steder, hvor der hverken vil være samfundsøkonomi, brugerøkonomi eller selskabsøkonomi i at etablere fjernvarme.

Dansk Fjernvarme finder dog, at man med den foreslåede ændring risikerer at tilsidesætte miljøhensyn og CO₂ belastning.

Som eksempel herpå kan nævnes fjernvarmeforsyning baseret på biobrændsler, som er CO₂ neutralt. Her vil tilslutning til fjernvarmeforsyningen kunne ske med en minimal miljøbelastning.

Et nyopført lavenergihus med et energiforbrug på 6000 kWh, vil ved anvendelse af varmepumpe med en effektfaktor på 3 skulle bruge ca. 2000 kWh strøm, som skal produceres med

forventelig større miljøbelastning end den CO₂ neutrale fjernvarme fra værket. Med lovændringen risikerer man altså bevidst at kaste et miljøhensyn overbord.

Da nogle varmepumper tillige kan anvendes som køleanlæg i varme perioder, kan man samtidig forestille sig, at der vil ske et øget forbrug til kølekomfort, med en stigning i elforbruget til følge.

Set i lyset heraf kunne det være hensigtsmæssigt, at fritagelsen for fjernvarmetilslutning ikke blev gjort generel, men afhængig af det lokale fjernvarmeselskabs brændsel. Med de gældende brændselsforudsætninger vil det være enkelt at udpege de områder, hvor det vil være miljømæssigt fordelagtigt at tilslutte lavenergihuse til fjernvarme.

Samtidig opnås en fremtidssikring for anvendelse af ny teknologi, idet fjernvarmedistributionsnettet vil kunne anvendes, og ny teknologi/nye produktionsformer vil kunne anvendes på fjernvarmeværkerne.

Der kan imidlertid også opstå det problem, at f.eks. halvdelen af husene i et givent område opføres som lavenergihuse, og derfor er fritaget for tilslutning til fjernvarme, mens den anden halvdel ikke er fritaget. I tilfælde, hvor der er tale om nye, ikke fjernvarmeforsynede områder, skal det derfor fastlægges, om der skal være frit valg af varmeforsyning. Hvis kun halvdelen af husene forsynes med fjernvarme, vil det formentlig ikke være hverken samfunds- eller brugerøkonomisk fordelagtigt at etablere fjernvarme i området.

Denne afgørelse skal træffes, inden området byggemodnes. Hvis det først sker senere, således at der i hele området er udlagt fjernvarmeledninger, kan området risikere at blive et nyt »barmarksprojekt«.

Hvis der i området er etableret fjernvarmeforsyning, vil det relative varmetab i området forøges, hver gang et hus bliver undtaget for fjernvarmeforsyning, mens det absolutte ledningstab er konstant.

Da det absolutte ledningstab er konstant, skal en beregning af samfunds- og brugerøkonomien i disse tilfælde gennemføres som marginalomkostninger, hvilket i langt de fleste tilfælde vil falde ud til fjernvarmens fordel.

Ad nr. 6 og 7 (§ 23 k og § 23 k, stk.2)

Det fremgår af bemærkningerne til de enkelte bestemmelser, at de gældende regler for valg af forbrugerrepræsentanter ikke er ens i el- og varmeforsyningslovene, idet der efter varmeforsyningsloven stemmes således, at forbrugerindflydelsen i rimeligt omfang afspejler antallet af forbrugere og det faktiske energiforbrug. Efter elforsyningslovens valgregler har enhver tilsluttet forbruger imidlertid lige indflydelse uanset forbrug. Dette medfører at koncerner, som omfatter flere forsyningsarter, ikke har mulighed for at foretage et samlet valg af forbrugerrepræsentanter til den øverste juridiske person i koncernen, men er nødsaget til at foretage to særskilte valg af forbrugerrepræsentanter blandt henholdsvis el- og varmeforbrugere.

Det fremgår videre, at hensigten med den foreslåede bestemmelse er, at gøre det muligt for visse fremføringsvirksomheder, der er en del af koncernen med flere forsyningsarter – herunder el og varme – at opfylde kravene om forbrugerrepræsentation/indflydelse i både el- og varmeforsyningslovene ved en samlet valghandling til den øverste juridiske person i koncernen.

Af ændringen til § 23 k, stk. 3, nr. 1, fremgår, at virksomheden kan anvende de i stk. 2 nævnte valgregler med lige indflydelse efter antallet af forbrugere uanset forbrugets størrelse, når virksomheden er koncernforbundet med en netvirksomhed med bevilling i henhold til § 19 i lov om elforsyning. Bestemmelsen bør derfor suppleres med en definition af begrebet ”koncernforbundet”.

Videre fremgår det af bemærkningerne til nr. 6–7, at mindst 51 pct. af de stemmeberettigede og mindst 51 pct. af stemmewægten samtidigt skal kunne henføres til el- og varmemeforbrugere i forsyningsområdet, hvis der skal kunne foretages et samlet valg. Det vil efter Dansk Fjernvarmes opfattelse reelt ikke være muligt at sikre flertallet af stemmer for flere forsyningsarter i samme bestyrelse. Et bestyrelsesmedlem, der både er el- og varmerepræsentant,

kan ved øvrig stemmelighed ikke sikre stemmeflertal til begge forsyningsarter på en gang. Det må derfor være en forudsætning, at bestemmelsen i § 23 k, stk. 2, med forbrugerindflydelse, der i rimeligt omfang afspejler antallet af forbrugere og det faktiske energiforbrug, er gældende for varmemeforsyningen, således at varmemeforsyningslovens intentioner opfyldes.

Ad nr. 10 (§§ 28 a og 28 b)

Varmeforsyningslovens § 28 a, stk. 3, tænkes ændret, således at varmemeforsyninger med en varmekapacitet under 0,25 MW ikke pålægges pligt til årlige informationer om varmemeforbrug m.m. Det vil være hensigtsmæssigt, at denne kapacitetsgrænse øges til 1 MW, således at helt små varmemeværker, ikke pålægges ekstraordinært tunge administrative opgaver. (Her tænkes på de private varmemeværker, der er etableret i forbindelse med eksempelvis større gårde). En kapacitetsgrænse på 1 MW vil i forhold til grænsen på 0,25 MW omfatte yderligere 8–10 værker med en samlet varmemef levering under 10.000 MWh, svarende til 0,03 % af landets samlede varmemef levering.

§ 28 b, stk. 1, indeholder en ny bestemmelse om, at varmemeforsyningsvirksomheder skal sikre en konkret realisering af energibesparelserne efter regler fastsat i stk. 3, som betyder, at der skal være tale om konkrete besparelser ude hos de enkelte kunder. Fjernvarmeselskaber kan som tidligere påtage sig en rådgivningsforpligtelse overfor kunderne. En gennemførelse af besparelserne vil formentlig betyde, at en stor del af betalingen for realiseringen vil blive en udgift, der skal afholdes af fjernvarmeselskabet. Af bemærkningerne til nr. 10, aftaleudkastet af 9. december 2005 samt forliget af 10. juni 2005 fremgår, at besparelserne skal gennemføres uden opkrævning af yderligere midler. Det vil for fjernvarmeselskabernes vedkommende betyde, at kun de hidtil anvendte midler til energibesparelser, kan anvendes. Det vil således ikke være muligt ved at gennemføre økonomiske besparelser andetsteds i varmemeforsyningen, at kanalisere flere penge til energibesparelser, idet en økonomisk besparelse skal komme varmemeforbrugere til gavn, jf. princippet om kostægte tariffer.

Definitionen af "realisering af energibesparelser" er helt afgørende i forhold til, hvilke aktiviteter, der kan udføres i distributionsselskabet, og hvilke aktiviteter, der skal udføres i et selvstændigt selskab.

Ændringerne på dette område er imidlertid omtalt på forskellig vis i lovforslagets bemærkninger til de tre love (Elforsyningsloven § 22, Naturgasforsyningsloven § 14 og Varmeforsyningsloven § 28 b). Det bør sikres, at der for de tre forsyningsarter gælder samme fortolkning for "Realisering af energibesparelser".

Det fremgår, at fjernvarmeselskaber med en varmemef levering an net under 100 TJ (i 2004) friholdes, jf. § 28 b, stk. 2, hvilket vil sikre, at mindre fjernvarmeselskaber ikke pålægges store administrative byrder. Energibesparelser, der sker hos disse værker, og som efter gældende

regler kan dokumenteres og indberettes, må dog kunne medregnes som en del af fjernvarmebranchens samlede besparelser.

Af § 28 b, stk. 3, fremgår, at der fastsættes regler af transport- og energiministeren omkring gennemførelsen af bestemmelserne i stk.1. Denne "fastsættelse af regler" er stadig under drøftelse mellem Dansk Fjernvarme og Energistyrelsen med henblik på en frivillig aftale. Det seneste aftaleudkast er dateret 9. december 2005. Det skal pointeres, at Dansk Fjernvarme ikke på nuværende tidspunkt har indgået en aftale, idet Dansk Fjernvarme stadig finder flere punkter i aftaleudkastet uafklarede, ligesom Dansk Fjernvarme har pointeret, at rammen for aftaleudkastet ikke er hensigtsmæssig i forhold til fjernvarme. Drøftelserne om en eventuel frivillig aftale fortsætter i januar 2006 på både politisk og administrativt niveau.

En af de ting, Dansk Fjernvarme har påpeget gennem efterårets forhandlinger, er problemer omkring udlicitering af dele af erhvervsrådgivningen. Der er fremkommet et forslag til, hvordan puljen på 10 mio. kr. skal opkræves hos el-, gas- og fjernvarmesektoren. Dansk Fjernvarme vil i den anledning endnu engang påpege, at der kun kan opkræves midler hos fjernvarmeselskaberne, hvis der foreligger en hjemmel til opkrævningen. Af § 28 b, stk. 3, sidste punktum, fremgår, at "Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om, at visse energibesparelsesaktiviteter, jf. stk. 1, skal ske efter udbud, regler for udbudets afholdelse og for virksomhedens finansiering af de udbudte opgaver." Denne hjemmel skal konkret udmøntes i en bekendtgørelse før Dansk Fjernvarme i givet fald kan opkræve midler hos medlemsværkerne.

Af § 28 b, stk. 4, fremgår, at konkret realisering af energibesparelser skal ske i et selskab, der er selskabsmæssigt adskilt fra varmedistributionsvirksomheden. I praksis vil dette medføre, at mange fjernvarmeselskaber skal etablere et "varmebesparelsesselskab" blot for at kunne fortsætte de aktiviteter, der allerede i dag sker under den gældende varmforsyningslov samt for eventuelle nye aktiviteter som følge af den kommende energispareindsats. Dette er stærkt uhensigtsmæssigt. Dansk Fjernvarme er enig i, at såfremt der er tale om væsentlige aktiviteter af kommerciel karakter, der ligger udover normale aktiviteter for et varmeværk, aktiviteter uden for eget forsyningsområde eller uden for egen forsyningsart, så er det rimeligt, at det sker i et særskilt selskab. I alle andre tilfælde bør det være tilstrækkeligt med en særskilt konto i regnskabet. Det er således Dansk Fjernvarmes opfattelse, at hensigten om at undgå krydssubsidiering vil kunne opfyldes hermed.

Etablering af nye "varmebesparelsesselskaber" vil tillige medføre store omkostninger for fjernvarmeselskaberne. Eksempelvis kræver oprettelsen af et aktieselskab en kapital på 500.000 kr., hvilket svarer til det samlede beløb afsat til energibesparelser på 2-3 år for et mellemstort fjernvarmeselskab, - penge som ellers kunne anvendes direkte til gennemførelse af besparelser.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at der, jf. den politiske aftale af 10. juni 2005 vil blive foretaget en samlet vurdering af indsatsen i 2008, med henblik på at vurdere, om aftalen fra branchernes side er overholdt, eller om ordningen skal tages op til revision. Det vil derfor være rimeligt allerede på nuværende tidspunkt at vide, hvad konsekvensen af manglende aftaleopfyldelse vil være.

Det må forventes, at nogle varmegærker vælger ikke at tilslutte sig en samlet brancheaftale, hvis det ender med, at en sådan bliver indgået. Varmegærker uden for en samlet brancheaftale vil da få særskilte besparelsesmål, og konsekvensen ved manglende opfyldelse af disse særskilte mål bør ligeledes være kendt på det tidspunkt, hvor beslutning om eventuel deltagelse i en fælles brancheaftale skal træffes af det enkelte fjernvarmeselskab.

Dansk Fjernvarme har ikke yderligere bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Karen Marie Nygaard

